

KESTLIK KULTUURITURISM - MIKS JA KUIDAS?

Raimo Matvere

24.01.2023

acento kestlikud
sündmused

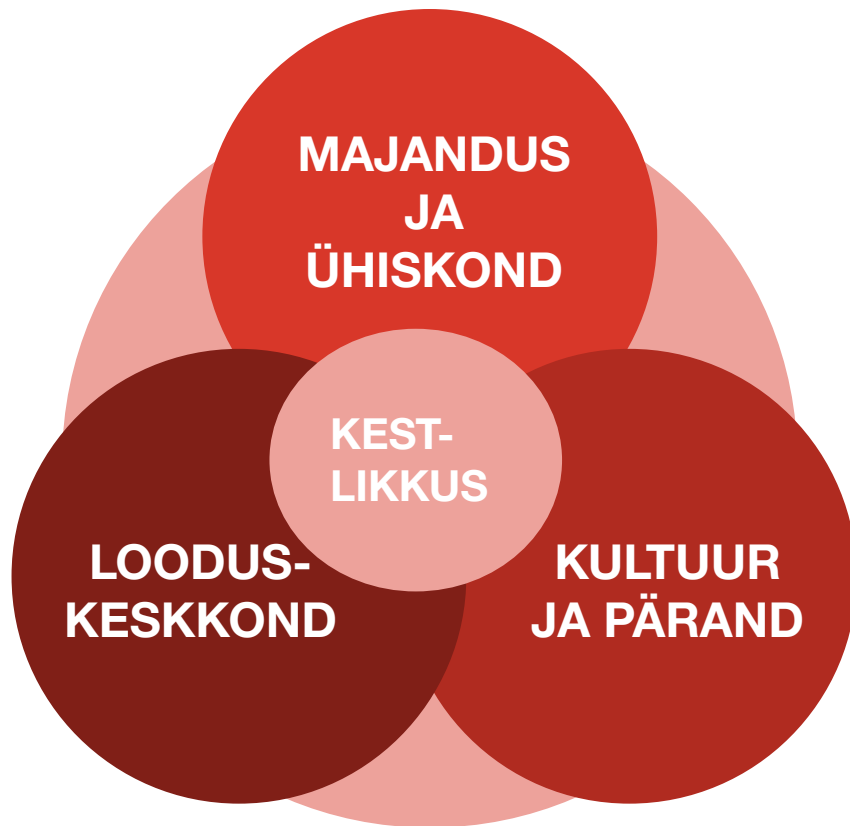

Mis on sinu jaoks kestlik kultuuriturism?

19

KESTLIKKUS

KULTUURITURISM JA KESTLIKKUS

Pakkuja

- Kultuuriliste väärtuste, pärandi elus hoidmine, uute elamuste-kogemuste võimaldamine
- Majanduslikult jätkusuutlik nii pakkujale kui kogukonnale
- Panus kogukonda

Nautija

- Erakordsed kogemused
- Sisemine / vaimne areng, teadmised, kuuluvus
- Esteetilised elamused
- Põhjused tulla tagasi

Looduskeskkonnaga
arvestamine, selle
hoidmine

LOODUSLIK KESTLIKKUS

- Looduskeskkonna hoidmine on meie kõigi ülesanne
 - Kasutame ressursse liiga palju ja ebaefektiivselt (Euroopa **impordib 80%** oma majanduseks vajalikest kriitilistest toormaterjalidest)
- Seadusandlus, osalejate ootused liiguvad selles suunas
 - turismi jalajälg
- Konkurentsieelis vs maineohht

KESTLIKKUS ON ALATI KOMMUNIKATSIOONIPROJEKT

ERILISI INIMESI EI OLE OLEMAS

MUUDATUSTEGA EI PRUUGI KAASNEDA ENTUSIASM JA KIIRED VÕIDUD

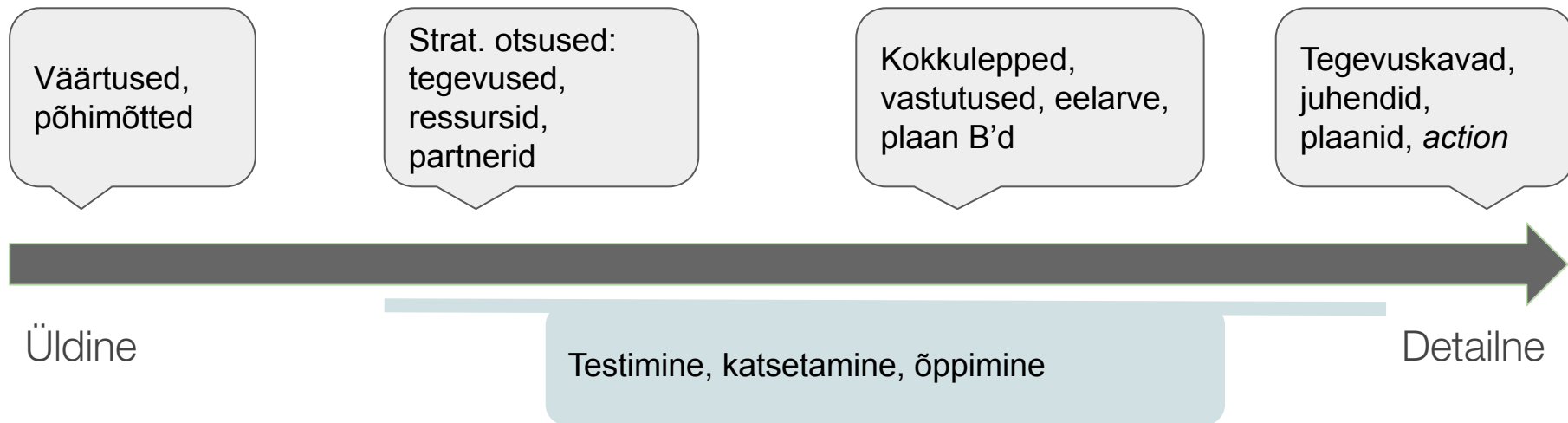
Olla skeptiline on lubatud,
aga argumenteeritult

**KASUTAJAKOGEMUS ON
VÄGA OLULINE**

SAMM SAMMULT!

KELLE TEHA SEE KÕIK ON?

- Tiimitöö, mitte “selle keskkonnahullu” oma
 - Leia eestvedaja
- Omaniku/eestvedaja taseme otsused
- Koostöö kogukonnaga (KOV, piirkond, teised, kes teiega sarnased)
- **Ebaõnnestuge! Aga talletage teadmine**

KESKKONNAHOIDLIKU KULTUURITURISMI VALDKONNAD

ENERGIA

TRANSPORT

TOIT JA JOOK

MATERJALID JA
OSTUD

JÄÄTMEKÄITLUS

MÕJU
TOIMUMISPAIGALE

+ Kommunikatsioon

+ Kaasamine, sotsiaalne vastutus

ENERGIA

Hooned | Seadmed ja inventar | ürituste inventar | asjade maailm

Esimesed sammud:

Vähenda ühekordsete toodete hulka ja üldist materjalikasutust

Edasijõudnud:

Taastuenergia (või enda toodetud)

Üritustel generaatorite asemel energia võrgust

Hoone ja kasutatud seadmed on energiaefektiivsed

TRANSPORT

Külastajate, inventari liigutamine | tiimi, pere transport

Esimesed sammud:

Korralik kommunikatsioon, KUIDAS ilma autota tulla

> Küüt, kergliiklus, ühistransport

Ratta parkimise võimalused

Sihtkoha korraldatud transport

Edasijõudnutele:

Tiim ühte bussi/rongi! Sihtkoha korraldatud transport

Igapäevalogistika planeeritud “tühisõitudeta”

Kasutatavad asjad on pärit võimalikult lähedalt

kohale SAAB ilma isikliku autota

Foto: Tartu Smart Bike Share fb

TOIT JA JOOK

Toidu päritolu ja valik | serveerimine | toidu raiskamise vältimine

Esimesed sammud:

Paku võimalikult kohalikku

Paku lihavaba võimalust - leia õiged toitlustajad!

Leia kasutus järelejäänud toidule

Paku tasuta joogivett

Ilma ühekordsete nõudeta

Edasijõudnutele:

Mahe, hooajaline, valdavalt taimne toit

Õiglase kaubanduse kohv-tee-suhkur

Midagi ei visata ära!

KORDUSKASUTUSNÕUD

Mida silmas pidada?

1. Leia partner
2. Tee kitsendavate valikutega elu lihtsamaks
 - a. pandiga/pandita?
3. Teavita aegsasti kauplejaid
4. Teavita korduvalt küllastajaid
5. Panusta kohapealseesse korraldusse

TEENUSED-PARTNERID:

Panditops, Ringo, Greencup & Cuploop
Ringkarp, Topsiring, Uuskasutuskeskused

MATERJALID, INVENTAR

Kõik materiaalne teenuste pakkumiseks | ürituste inventar | dekoratsioonid & mööbel

Esimesed sammud:

Keeldu täielikult vähemalt paarist ühekordsete esemete liigist
Korduskasuta üritustega seotud aastaarvuta silte-viitasid ja
kaelapaelu/ rinnasilte
Anna vanale uus elu

Edasijõudnutele:

Inventari korduskasutatakse ja jagatakse teistega/ renditakse
- ühekordset inventari ei kasutata
Materjalide ülejäägid lähevad kõik kasutusse
Infot paberile (peaaegu) ei prindita
Nänni/kingivaba elamus

JÄÄTMEKÄITLUS

Jäätmetekke vältimine | Liigiti kogumine (vahendid, äravedu ja käitlus)

Esimesed sammud:

kogu toidujäätmed, pakendid ja panditaara eraldi, suuna ringlusse

Tee kliendile liigiti kogumine lihtsaks ja arusaadavaks

Edasijõudnutele:

Segaolmejäätmete kogus väheneb pidevalt

Kõik jäätmed kogutakse eraldi ning suunatakse ringlusse (bio, klaas, paber, metall, plast, taara, ohtlikud jäätmed)

Sina tead, mis igat liiki jäätmetest edasi sai

Külastajat haritakse ja suunatakse

MÕJU TOIMUMISPAIGALE

Looduskeskkond | Kogukond ja inimesed

Esimesed sammud:

Kemikaalid ei leki ümbritsevasse keskkonda
Rikutud keskkond taastatakse (nt uus muru)
Liiklus-parkimine ilma haljasaladel sõitmata/parkimata
Konikogumiskohad

Kuhu edasi:

Panustamine looduskeskkonna paranemisse
Välditakse kemikaalide ja potentsiaalselt ohtlike vahendite kasutamist
Välditakse müra- ja valgusreostust
Suunata külastajat olema hoolitsev ümbruse suhtes

Foto: Kureeritud Elurikkus fb

KOMMUNIKATSIOON

Eelteavitus | PR, reklaamid, turundus | kohapealne kommunikatsioon

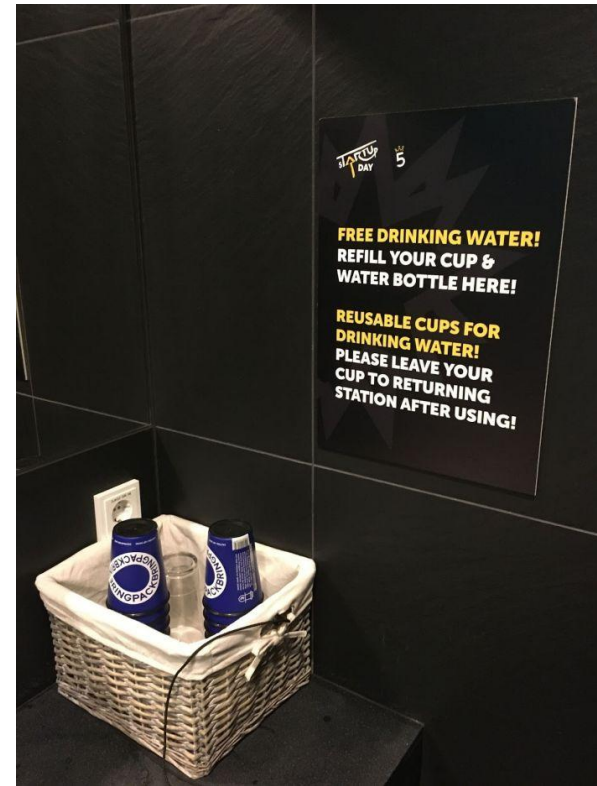
Esimesed sammud:

(Korraldus)tiim, vabatahtlikud, partnerid on teadlikud põhimõtetest (koolitus)

Keskkonnaga seotud ootused kliendile lihtsasti leitavad: internetis ja kohapeal

Kuhu edasi:

Keskkonnanõuded on osa partnerite, kauplejate lepingutest, kõik osapooled käituvad vastavalt neile
Keskkonnahoidlikud väärtused on osa teie põhisõnumitest

SOTSIAALNE KAASATUS/MÕJU

- Ligipääsetavus liikumispuudega inimestele, vaegnägijatele ja -kuuljatele jne
- Lastesõbralikkus (lastehoid, beebiga pered)
- Kohaliku majanduse toetamine
- Partnerite, tarnijate, tootjate sotsiaalne vastutus, tööjõupoliitika ja -praktika

Esimesed sammud:

Kaasa kohalikke oma tegevustesse, üritustele
Mida vähegi saab, hangi lähedalt

OMA MÕJU KAARDISTUS

Valdkond	Mõjuallikas - tänapäevane seis	Saame praegu muuta	Saaksime võimekuse suurenedes muuta	Vajame juurde teadmisi/oskusi/ tehnikat vms	Pole võimalik mõjutada/ liiga keeruline
Energia					
Transport					
Toit					
Materjalid					
Jäätmed					
Mõju asukohale (õhk, vesi, loodus)					

[Tööfail
oma
mõjude
kaardis-
tamiseks](#)

OMA MÕJU KAARDISTUS

Valdkond	Mõjuallikas - tänane seis	Saame praegu muuta	Saaksime võimekuse suurenedes muuta	Vajame juurde teadmisi/oskusi /tehnikat vms	Pole võimalik mõjutada/ liiga keeruline
Energia	üritusel generaatorid, öine valgustus, video ülekanne	öine valgustus vähemaks		asendus generaatoritele	video ülekanne energiakulu
Transport	kaubavedu, küllastajate autod	jagame infot ühistranspordivõimaluste kohta	kaubaveo logistika parem planeerimine		
Toit	ühekordsed nõud, palju lihatoite, teadmata päritolu toit	panditopsid, taimetoidu suurendamine	90% ulatuses ainult kohalik mahetoit		
Materjalid	vannitoa inventar, meened, paberist muuseumikaart	loobume reklaamkleepsude jagamisest	väikepakendites vannitoavahenditest loobumine		
Jäätmed	kogutakse kokku segaolmena	kogume eraldi bio, taara, paberi, sega, pakendi		kohalik käitlus ja kompostimine (biojäätmed)	
Asukoht (õhk, vesi, loodus)	üritustel ilutulestik, prahistamine veekogus	loobume ilutulestikust, sildid veekogu ääres			

MÕJU KAARDISTUS - OMADEGA MÕTISKLEMISEKS

- Kaardista oma kultuuriturismi sihtkoha mõjud valdkondade lõikes
 - Igas valdkonnas peamised mõjutegurid koos hinnanguga
- Vali vähemalt üks valdkond, millega juba see suvi süvitsi
 - Pane kirja, mis oleks ideaal, kuhu mõne aastaga jõuda
 - Pane kirja, millised konkreetsed sammud-muudatused võtad ette juba 2024. aastal

TÖÖLEHT ETTEVALMISTUSTEKS

[Töölehe fail](#)

VALDKOND	ARENGUKOHAD	MILLEGA KOHE TEGELEDA?	ESIMESED SAMMUD	KELLEGA KOOS?
Energia				
Transport				
Toit				
Materjalid e igasugune inventar ja dekod				
Jäätmed				
Mõju ümbruskonnale (õhk, vesi, loodus, kogukond)				
Külaliste teavitus e kommunikatsioon				
Sotsiaalne kaasatus, ligipääsetavus				

TÖÖLEHT ETTEVALMISTUSTEKS

VALDKOND	ARENGUKOHAD	MILLEGA KOHE TEGELEDA?	ESIMESED SAMMUD	KELLEGA KOOS?
Energia				
Transport	<ul style="list-style-type: none">• Ühistranspordi peatust lähedal pole• Teed <u>pargitakse kinni</u>• Parkimisala pärast kasutamatu	Teed <u>pargitakse kinni</u>	<ol style="list-style-type: none">1. <u>Otsustame</u>, et keegi vastutab parkimiskorralduse eest2. Lepime naabri/vallaga kokku, mis on parim lahendus3. Koolitame korraldaja(d), hangime vesti jm vahendid	KOV / Politsei / Transpordiameti piirkondlik esindaja Naabertalu(d)
Toit				
Materjalid e igasugune inventar ja dekod				
Jäätmed				

KESTLIK ON KA LIHTSALT NAUDITAVAM KOGEMUS

I Land Sound 2019

ABIKS KESTLIKUL KORRALDAMISEL

Tartu 2024 kestlike ürituste korraldamise juhend

Millest alustada?

Kestliku kultuurikorralduse kontrollküsimused,
kommunikatsiooni kontrollküsimused

Videoloengute sari kestlikkust ürituste korraldamisest

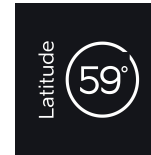
ACENTO

- Kestlike sündmuste terviklahendused, sh strateegiad
 - KOVde suunamine, koolitamine
- Praktiline keskkonnakorraldus sündmustel
- Koolitused, konsultatsioon

acento.ee

muutume@acento.ee

raimo@acento.ee

Eesti AVP tippkohtumine
2023 OGP Global Summit

AITÄH!

acento kestlikud
sündmused